

V I Lenin

Förslag till dekret om rätt att återkalla

Ingen vald institution eller representativ församling kan anses som sant demokratisk och verkligt representativ för folkets vilja, om inte väljarnas rätt att återkalla de valda erkänns och tillämpas. Denna grundläggande princip för sann demokrati gäller alla representativa församlingar utan undantag, inbegripet konstituerande församlingen.

Det proportionella valsystemet, som är mer demokratiskt än majoritetssystemet, kräver mer komplicerade åtgärder för att förverkliga rätten att återkalla, dvs att de valda verkligen underställs folket. Men varje vägran att med åberopande av denna grund förverkliga rätten att återkalla, varje dröjsmål med att genomföra den, varje begränsning av den skulle vara ett förräderi mot demokratin och ett fullständigt förnekande av den i Ryssland inledda socialistiska revolutionens grundläggande principer och uppgifter. Det proportionella valsystemet kräver inte alls att rätten att återkalla inskränks utan endast att dess form förändras.

Eftersom det proportionella valsystemet är baserat på att partisystemet erkänns och att valen genomförs av organiserade partier, så framkallar varje stor förändring i förhållandet mellan klasskrafterna och i klassernas förhållande till partierna, i synnerhet om splittringar sker inom de större partierna, med nödvändighet ett behov av nyval i en valkrets, där det föreligger en klar och otvetydig skillnad mellan de olika klassernas vilja och styrka å ena sidan och de valdas partisammansättning å den andra. Äkta demokrati kräver härvid obetingat, att utlysningen av nyval inte skall bero enbart på den institution som skall nyväljas, dvs att de valdas intresse att behålla sina platser inte skall kunna motverka förverkligandet av folkets vilja att återkalla sina representanter.

Därför beslutar allryska centrala exekutivkommittén i arbetar-, soldat- och bondedeputerades sovjeter:

Arbetar- och soldatdeputerades sovjeter liksom bondedeputerades sovjeter i varje valkrets har rätt att utlysa nyval till alla stads- och zemstvoinstitutioner och överhuvudtaget till alla representativa institutioner, inbegripet konstituerande församlingen. Sovjeterna har även rätt att fastställa tidpunkt för nyvalen, vilka skall hållas på vanligt sätt i strikt överensstämmelse med det proportionella valsystemets grunder.

Skrivet den 19 november (2 december) 1917

Publicerat 1918 i boken *Protokoll från sammanträden med allryska exekutivkommittén i arbetar-, soldat-, bonde- och kosackdeputerades sovjeter under 2:a mandatperioden*, allryska exekutivkommitténs förlag

V I Lenin, *Samlade skrifter*, 5:e ry uppl, b 35, s 106-107